

In dit deel A. van de bijlage lichten we toe waarom wij van onze schoolpleinen een groene(re) en meer natuurlijke speel- en leeromgeving willen maken. Ook vindt u in dit deel van de bijlage korte beschrijvingen van de plannen van de afzonderlijke scholen voor hun schoolplein. Ontwerptekeningen treft u aan in deel B. Een overzicht van het groensortiment en de kostenramingen voor de uitvoering zijn te vinden in deel C.

A. Onze schoolpleinen als groene en uitdagende speel- en leeromgeving:

Een groen en uitdagend schoolplein is bij uitstek een plek om kinderen enthousiast te maken voor buiten spelen, bewegen en natuur.

Er is steeds meer bewijs voor de positieve invloed van natuur op de gezondheid en de ontwikkeling van kinderen. Zo heeft spelen in een groene schoolomgeving een positieve invloed op het spelgedrag (gevarieerder spel), op de motorische ontwikkeling, op de concentratie, op het welbevinden en op sociaal gedrag (minder ruzies, pesten). Bovendien biedt een groen schoolplein de gelegenheid voor natuureducatie en het ontwikkelen van natuurbesef.

Voor de vier basisscholen alle reden om van hun schoolpleinen een groene(re) speel- en leeromgeving te willen maken.

1. Basisschool ASV

Het huidige schoolplein van basisschool ASV is klein en bijna volledig versteend.

In 2015-2016 is er een ontwerp gemaakt voor een interessanter en groener plein.

Veel ruimte om te vergroenen is er niet op het plein, dat is de reden om het vooral in de hoogte te zoeken: meer groen langs de zijkanten van het plein, tegen de schoolmuren en klimmend via kabels die de ingang van het plein gaan overspannen. Al het groen en andere materialen moeten robuust zijn; bestand tegen spelende kinderen en oudere jeugd die in het weekend het plein van onze stadse basisschool bezoekt.

We willen het plein op de volgende manieren vergroenen en interessanter maken:

- De zuidwestgevel, die de hele dag in de zon staat, willen we laten begroeien met klimplanten die voor verkoeling zorgen.
- Over en rondom het afvalhok willen we struiken en klimplanten laten groeien, zodat het een plek wordt om planten, bladeren, bloemen, insecten en vogels te zoeken/te bekijken
- Naast de ingang van de school komen klimmers die de donkere stenen gevel op het noorden gaan breken met hun groene kleur.

- De muur van de burens, op het zuiden, krijgt een geveltuintje met leifruit en wordt begroeid met klimmers die via kabels de ingang van het plein overspannen.
- Op het plein komen twee nieuwe toestellen. Onder die toestellen komt een natuurlijke ondergrond van houtsnippers, die aan de kant van het voetbalveld wordt afgezet met een hekje met klimplanten; zo blijven de houtsnippers onder de speeltoestellen en blijft de voetbal op het veld.

Eigen bijdrage: De school draagt zelf € 4990,- bij aan het vergroenen van het plein.

2. De Sterrenkring

De schoolomgeving is stedelijk ingericht: veel stenen en weinig groen.

Het plein is grotendeels verouderd en weinig uitdagend. Een deel van het plein is al wel opnieuw ingericht: In een zonnige hoek zijn een moestuin en fruittuin aangelegd, waarin leerlingen onder begeleiding van ouders zaaien wieden en oogsten. Van de opbrengsten worden op school maaltijden bereid.

Ons streven is om de schoolomgeving verder te vergroenen en er een uitdagende speel- en leeromgeving van te maken: wij vinden het belangrijk om onze leerlingen bewust te maken van de natuur en wat deze voortbrengt.

Daarom willen we het plein omvormen tot een groene, educatieve, uitdagende en kleurrijke schooltuin met o.a. deze elementen:

- Een struinp pad tussen aan te planten heesters en (fruit)bomen.
- Een berceau van wilgentenen.
- Potten en bakken met groen, deels ook eetbaar.
- Een plek voor natuurlijk spelen met losse materialen en wilgentenen.
- Het ontharden en vergroenen (stenen er uit en groen er in) van delen van het schoolplein, rond de entree en aan de voorzijde van de school. aanplant
- Het vergroenen van de voor- en zijgevel met behulp van klimmers (waaronder ook druiven).
- Het vergroenen van het hekwerk aan de voorzijde van de school.

Eigen bijdrage: De school heeft een bedrag van € 3.000,- gereserveerd voor de herinrichting van het schoolplein. Het resterende deel van de eigen bijdrage (circa € 1.000,-) wordt geleverd in de vorm van menskracht en materialen.

3. 't Panorama

Basisschool 't Panorama wil van het schoolplein een groene speel- en leeromgeving maken. Dit zijn de onderdelen van het schoolpleinontwerp dat de school heeft gemaakt:

- Gevels laten begroeien met klimplanten (waaronder ook druiven).
- Het ontharden en vergroenen (stenen er uit en groen er in) van delen van het

schoolplein. Aanplant van heesters en (fruit)boompjes.

- Los spel materiaal voor natuurlijk spelen (+ opbergkisten)
- Nesten van wilgentenen
- Wilgentenen hutten en tunnels op het kleuterplein
- Waterspeelplek (met dubbelfunctie: huidige wateroverlast op het plein tegengaan)
- Insectenhotel

Eigen bijdrage: De school heeft eigen bijdrage € 5.280,- (deels in menskracht en materialen).

4. De Lea Dasbergschool

Het schoolplein van de Lea Dasbergschool is stenig, grijs en weinig uitdagend.

Vergroenen maakt een belangrijk onderdeel uit van de plannen voor de herinrichting van het plein:

- Grote bomen op het centrale pleingedeelte moeten gaan zorgen voor meer schaduw. Die is er nu nauwelijks en in de zomer wordt het daardoor erg heet. De warmte trekt bovendien het schoolgebouw in, dat ook erg warm wordt. Een betonnen podium (14x5m) op het plein moet worden gesloopt om het planten van bomen mogelijk te maken.
- Naast grote bomen op het centrale pleingedeelte, willen we op een aantal plekken meer (eetbaar) groen. Zo willen we bij de ingang van het plein een aantal fruitbomen (3 à 4), langs de sloot een wilgenhaag afgewisseld met leifruit/fruitbomen, klimmers over het hek en langs de schoolmuur, en struiken met plukfruit.

Hardnekkig vandalisme maakt dat de school geen schooltuintjes meer aanlegt. Toch is er bij leerlingen en leerkrachten belangstelling voor schooltuintjes en ander eetbaar groen. Het aanplanten van eetbaar groen maakt daarom deel uit van het huidige plan. De mogelijkheden voor schooltuintjes worden opnieuw bekeken.

- Een flink deel van de stenen ondergrond willen we vervangen door een natuurlijke ondergrond van o.a. houtsnippers (als valondergrond) en leemgrind.

Een overweging is om ook de stenen parkeerplaats te vergroenen door gedeeltelijk stenen weg te halen en/of gaten in de ondergrond te maken en die in te zaaien met gras. In het nieuwe plan wordt een deel van de parkeerplaats overdag sportveld.

- Een deel van het groen dat op het plein komt, is bedoeld als speelgroen: een klimglijheuvel en een natuurlijke zand-waterspeelplek, met pomp en groen. Mogelijk wordt ook de sloot op de perceelgrens als 'ontdekplek' bij het plein betrokken.

Op het plein zelf is beperkt ruimte voor speelgroen; andere ('grijze') spelvormen, zoals balspelen, en ruimte voor karren en fietsjes, komen al gauw in het geding.

- Groen om in te spelen en natuur te beleven, is er volop in het bosgebiedje naast de school. Van een deel van het bos wil de school een natuurlijke speel- en ontdekplek maken, met o.a. een (wilde) bloemen/insectenwei, een buitenklas en een stoere

natuurspeelplek (hutten, klimboom, etc.). Deze speel- en ontdekplek is niet alleen voor leerlingen bestemd maar wordt openbaar.

Eigen bijdrage: Tegenover het gevraagde subsidiebedrag van € 4000,- staat een eigen bijdrage van de school van minimaal eenzelfde bedrag (in uren en geld): vanaf januari 2015 heeft een schoolpleinwerkgroep vele uren besteed aan voorbereidingen voor de herinrichting van de schoolomgeving, in volgende fasen komen daar uren voor uitvoering en onderhoud bij:

- Er is uitgebreid met leerlingen, leerkrachten en ouders besproken wat zijn graag zouden zien in de schoolomgeving (o.a. groepsinterviews met leerlingen, interviews met leerkrachten en ouders, inspiratietoestelling).
- Met diverse partijen (Staatsbosbeheer, Stichting Uiterwaard, gemeente Arnhem, Wijkplatform ne het Wijkteam) is overlegd over de inrichting van het bos als natuurlijke speel- en ontdekplek.
- Er zijn infoavonden georganiseerd voor leerkrachten, ouders en buurtbewoners over groene schoolpleinen en natuurlijk spelen en de plannen voor de herinrichting van de schoolomgeving.
- Er is informatie verzameld: via internet; vergelijkbare initiatieven (schoolplein, natuurlijke speelplekken) zijn bezocht; er wordt deelgenomen aan de informatiemiddagen van de gemeente Arnhem
- Fondsenwervingsactiviteiten (o.a. door leerlingen zelf) zijn/worden georganiseerd.
- Het ontwerp wordt door ouders gemaakt, met hulp van het Centrum voor Natuur- en Milieueducatie.
- De school draagt bij aan de aanleg van de groene gedeelten van de schoolomgeving (in geld en tijd).
- Onderhoud van het aan te leggen groen in schoolomgeving komt voor rekening van de school (zoveel mogelijk in natura door leerlingen en ouders zelf).